

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 11/17
Luxemburg den 7 februari 2017

Generaladvokatens förslag till avgörande i mål C-638/16 PPU
X och X/Belgiska staten

Enligt generaladvokaten Mengozzi ska medlemsstaterna utfärda ett humanitärt visum om det finns grundad anledning att anta att personer som söker internationellt skydd kommer att utsättas för tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling om visumansökan avslås

Det saknar betydelse huruvida personen ifråga har anknytning till den berörda medlemsstaten

Den 12 oktober 2016 ansökte ett syriskt par som var bosatt i Aleppo (Syrien) tillsammans med parets tre underåriga barn om visering vid Belgiens ambassad i Beirut (Libanon). De återvände till Syrien den 13 oktober 2016. Familjen önskade erhålla en visering med territoriellt begränsad giltighet med stöd av Europeiska unionens viseringskodex¹, i syfte att kunna lämna den belägrade staden Aleppo och ansöka om asyl i Belgien. En av familjemedlemmarna har bland annat uppgett att han bortförts av en väpnad grupp, misshandlats och torterats innan han slutligen släpptes mot att en lösensumma betalades. Familjen har särskilt framhållit den försämrade säkerhetssituationen i Syrien i allmänhet, och i Aleppo i synnerhet. De har också angett att de, på grund av sin kristna ortodoxa trosuppfattning riskerar att utsättas för förföljelser. De kan inte heller bli registrerade som flyktingar i något av grannländerna bland annat på grund av att gränsen mellan Libanon och Syrien sedermera har stängts.

Office des étrangers (den belgiska migrationsmyndigheten) avslog familjens ansökan den 18 oktober 2016. Migrationsmyndigheten ansåg att det var uppenbart att den syriska familjen hade för avsikt att vistas längre än 90 dagar i Belgien, eftersom de ansökte om en visering med territoriellt begränsad giltighet i syfte att ansöka om asyl i Belgien.² Vidare betonade migrationsmyndigheten särskilt att medlemsstaterna inte är skyldiga att släppa in alla personer som befinner sig i en katastrofsituation på sitt territorium.

Den syriska familjen ansökte därefter om uppskov med verkställigheten av beslutet att avslå viseringsansökningarna hos Conseil du contentieux des étrangers (Migrationsdomstolen, Belgien). Den domstolen beslutade i ett skyndsamt förfarande att begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen angående tolkningen av dels viseringskodexen, dels artiklarna 4 (förbudet mot tortyr eller omänsklig eller förnedrande bestraffning och behandling) och 18 (rätten till asyl) i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (stadgan).

I dagens förslag till avgörande finner generaladvokaten Paolo Mengozzi inledningsvis att den situation som den syriska familjen befinner sig i regleras av viseringskodexen och således av unionsrätten.

Han anser även att myndigheterna i en medlemsstat tillämpar unionsrätten när de antar ett beslut på grundval av viseringskodexen och att de således är skyldiga att iaktta de rättigheter som skyddas enligt stadgan.

¹ Förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar, särskilt förordningens artikel 25.1 a.

² Enligt artikel 1.1 och 1.2 i viseringskodexen "inrättas [i kodexen] förfaranden och villkor för utfärdande av viseringar för transitering genom medlemsstaternas territorium eller för planerade vistelser på medlemsstaternas territorium som inte varar längre än tre månader under en sexmånadersperiod". Enligt artikel 32.1 b i viseringskodexen ska en ansökan om visering avslås om det föreligger rimliga tvivel på sökandens avsikt att lämna medlemsstatens territorium innan den sökta viseringen löper ut.

Generaladvokaten Mengozzi framhåller i det avseendet att de grundläggande rättigheterna i stadgan – vilka ska iakttas av samtliga myndigheter i medlemsstaterna när de vidtar åtgärder inom ramen för unionsrätten – omfattar samtliga personer som rättsakter som dessa myndigheter antar riktar sig till, oberoende av varje territorialitetskriterium.

Frågan huruvida en medlemsstat är skyldig att utfärda ett humanitärt visum i en situation där det finns en påvisad risk för en överträdelse av bland annat artikel 4 i stadgan ska enligt generaladvokaten besvaras jakande, oberoende av om personen har anknytning till den berörda medlemsstaten.

Generaladvokaten motsätter sig en tolkning av viseringskodexen som innebär att kodexen endast ger medlemsstaterna en befogenhet att utfärda sådana viseringar. Hans ståndpunkt grundar sig såväl på ordalydelsen och systematiken i viseringskodexens bestämmelser som på kravet att medlemsstaterna vid utövandet av sitt utrymme för skönmässig bedömning ska iakta de rättigheter som skyddas enligt stadgan när de tillämpar dessa bestämmelser.

Mot den bakgrunden måste medlemsstaterna med nödvändighet utöva sitt utrymme för skönmässig bedömning inom de gränser som följer av unionsrätten.

Enligt generaladvokaten är det obestridligt att det åtminstone förelåg en verklig risk för att sökandena skulle utsättas för ytterst grov omänsklig behandling i Syrien som klart omfattas av förbudet i artikel 4 i stadgan. Mot bakgrund av i synnerhet den information som fanns tillgänglig angående situationen i Syrien kunde den belgiska staten inte anse att den var befriad från att uppfylla den positiva förpliktelse som åligger den enligt artikel 4 i stadgan.

Generaladvokaten föreslår således att domstolen ska besvara frågan från Conseil du contentieux des étrangers (Migrationsdomstolen, Belgien) på så sätt, att en medlemsstat, hos vilken en tredjelandsmedborgare ansöker om visering med territoriellt begränsad giltighet av humanitära skäl, är skyldig att utfärda en sådan visering om det finns grundad anledning att anta att ett avslag på viseringsansökan får till direkt följd att nämnda tredjelandsmedborgare utsätts för sådan behandling som är förbjuden enligt artikel 4 i stadgan, genom att vederbörande fräntas en rättslig att utöva sin rätt att ansöka om internationellt skydd i nämnda medlemsstat.

PÅPEKANDE: Generaladvokatens förslag till avgörande är inte bindande för domstolen. Generaladvokatens uppdrag består i att fullständigt oavhängigt föreslå domstolen en rättslig lösning i det mål som de har fått i uppdrag att handlägga. Domstolens domare ska nu inleda en enskild överläggning i förevarande mål. Avgörandet kommer att meddelas vid ett senare datum.

PÅPEKANDE: Systemet med begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolar i medlemsstaterna att, imål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. EU-domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Förslaget till avgörande i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för uppläsandet

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Bilder från förslagets uppläsande finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106